

EESTI ADVOKATUUR

ESTONIAN BAR ASSOCIATION

Justiitsministeerium
Tõnismägi 5a
15191 TALLINN

Teie 17.01.2009 nr 10.2-1/839

Meie 26.02.2009 nr 1-8/39

Lepitusseaduse eelnõu

Käesolevaga soovib Eesti Advokatuur avaldada oma arvamust Justiitsministeeriumi poolt saadetud lepitusseaduse eelnõu kohta.

Lepitusseaduse eelnõu näeb ette alternatiivi formaliseeritud kohtumenetlusele – kolmanda isiku poolt või spetsiaalse organi poolt vahendatavad läbirääkimised eesmärgiga jõuda pooli rahuldavale kompromissile. Lepitusseaduse eelnõu seletuskirjas on rõhutatud, et kuigi sarnane vaidluste lahendamise viis on sisuliselt võimalik ka ilma spetsiaalse õigusaktita, siis on vajalik siiski seadusandjapoolne teatava regulatsiooni kehtestamine ning seda just lepitusmenetluse tulemusena sündinud otsuste täidetavuse küsimuse osas ning lepitusmenetluses osalevate isikute õiguste kaitse osas.

Lepitusseaduse eelnõu näeb lepitajatena ette füüsilist isikut, kellele pooled on teinud ülesandeks lepitustegevuse, vandeadvokaati, notarit või seaduses sätestatud lepitusorganeid. Lepitusseaduse eelnõuga on kavas täiendada ka advokatuuriseaduse § 41 lg 1 p 6, mis sätestab hetkel vandeadvokaadi pädevuse lepitajana.

Eesti Advokatuuril on lepitusseaduse eelnõu osas alljärgnevad märkused:

(1)

Eelnõu § 3 lg 3 sätestab notarist ja vandeadvokaadist lepitajate kohustuse lisaks lepitusseaduses sätestatud sõltumatuse ja erapooletuse nõuetele täita ka nende kutsetegevust reguleerivatest õigusaktidest tulenevaid erapooletuse ning sõltumatuse nõudeid. Vandeadvokaadi tegevust reguleerivad õigusaktid ei sätesta erapooletuse nõuet, seega ei ole võimalik sellest lähtuda ka tegevusel lepitajana. Teeme ettepaneku sätestada § 3 lg 3 alljärgnevalt: „Notarist lepitajad lähtuvad lisaks nende

EESTI ADVOKATUUR

ESTONIAN BAR ASSOCIATION

ametitegevust reguleerivatest õigusaktidest tulenevatest erapooletuse ning sõltumatuse nõuetest. Vandeadvokaadist lepitajad lähtuvad lisaks nende ametitegevust reguleerivatest õigusaktidest tulenevatest kutse-eesitika ning sõltumatuse nõuetest.”

(2)

Eelnõu § 4 lg 8 sätestab: „Lepitusmenetluse andmete saladuses hoidmise kohustus laieneb kolmandatele isikutele, kelle valduses on käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud andmeid sisaldavaid dokumente või kellel on neile juurdepääs, kui seadusega ei ole sätestatud teisiti. Nimetatud isikud avaldavad lõikes 1 nimetatud andmeid analoogselt käesoleva paragrahvi lõigetes 3 kuni 7 sätestatule, kui seadusega ei sätestata teisiti.“ Nimetatud sättes olev viide paragrahvi lõikele 1 ei ole kooskõlas paragrahvi mõttega, kuna lõige 1 ei viita lepitamise käigus avaldatavatele andmetele. Teeme ettepaneku asendada viide lõikele 1 viitega lõikele 2 ning sätestada lõige 8 alljärgnevas sõnastuses: „Lepitusmenetluse andmete saladuses hoidmise kohustus laieneb kolmandatele isikutele, kelle valduses on käesoleva paragrahvi lõikes 2 nimetatud andmeid sisaldavaid dokumente või kellel on neile juurdepääs, kui seadusega ei ole sätestatud teisiti. Nimetatud isikud avaldavad lõikes 2 nimetatud andmeid analoogselt käesoleva paragrahvi lõigetes 3 kuni 7 sätestatule, kui seadusega ei sätestata teisiti.“

(3)

Eelnõu § 8 lg 3 sätestab notaritele ning vandeadvokaatidele täiendavad nõuded lepitusmenetluses koostatud dokumentide koostamisele, säilitamisele ning arhiveerimisele. Nimetatud nõuded ei ole põhjendatud võttes arvesse, et lepitajana tegutsevad vandeadvokaadid tegutsevad lepitajatena samadel alustel teiste lepitajatega ning sellest tulenevalt peab nende tegevust reguleerima ka samadel alustel kui teiste lepitajate tegevust. Teeme ettepaneku kustutada eelnõu § 8 lg 3.

(4)

Eelnõu § 12 lg 3 p 3 on lepitusmenetluse edutuse tõendit nimetatud ekslikult teateks, kuigi varasemalt on eelnimetatud dokument eelnõu § 12 lg 1 defineeritud tõendina. Teeme ettepaneku § 12 lg 3 p 3 asendada sõna „teade” sõnaga „tõend”.

(5)

Eelnõu § 14 lg 4 sätestab, et notar võib kokkuleppe mittevaralise nõude osas tõestada ainult juhul, kui lepinguosalisel võivad sõlmida kompromissi. Arusaamatuks jääb,

EESTI ADVOKATUUR

ESTONIAN BAR ASSOCIATION

millist kompromissi sõlmimise õigust käesolevas sättes silmas on peetud ning nimetatud asjaolu ei täpsusta ka eelnõu seletuskiri. Teeme selles osas ettepaneku eelnõud täpsustada.

(6)

Eelnõu § 17 lg 1 esimene lause on kohmakas ning teeme ettepaneku sõnastada lause: „Vandeadvokaadi avalduse alusel tegutseda lepitajana käesoleva seaduse mõistes, kui ta on esitanud Eesti Advokatuuri juhatusele vastavasisulise avalduse.“ alljärgnevalt: „Vandeadvokaadil on õigus tegutseda lepitajana käesoleva seaduse mõistes, esitades vastavasisulise avalduse Eesti Advokatuuri juhatusele.“

(7)

Eelnõu § 17 lg 1 teises lauses on ekslikult viide notaritele, seega teeme ettepaneku sõnastada lause: „Andmed lepitusteenust osutada soovivate notarite kohta edastatakse ka justiitsministrile.“ alljärgnevalt: „Andmed lepitusteenust osutada soovivate vandeadvokaatide kohta edastatakse ka justiitsministrile.“

(8)

Eelnõu § 17 lg 3 sätestab vandeadvokaadi lepitajana tegevusele täiendava regulatsiooni ning sätestab, et tema tegevusele kaasnevale varalisele vastutusele kohaldatakse advokaadi ametitegevust reguleerivate õigusaktide vastavaid sätteid. Nimetatud nõuded ei ole põhjendatud võttes arvesse, et lepitajana tegutsevad vandeadvokaadid tegutsevad lepitajatena samadel alustel teiste lepitajatega ning sellest tulenevalt peab nende tegevust reguleerima samadel alustel kui teiste lepitajate tegevust. Teeme ettepaneku kustutada eelnõu § 17 lg 3.

(9)

Eelnõu § 18 sätestab järelevalve notari ning vandeadvokaadi lepitajana tegevuse osas. Nimetatud regulatsiooni kohaselt teostab vandeadvokaadist lepitaja tegevuse osas järelevalvet justiitsminister ja Eesti Advokatuur vastavalt advokatuuriseaduses sätestatud advokaadi kutsetegevuse järelevalve regulatsioonile. Esmalt peab juhtima tähelepanu asjaolule, et järelevalvet teostatakse ainult vandeadvokaadist ja notarist lepitajate tegevusele, samas kui lepitajatena tegutsevad muud isikud ei ole allutatud järelevalvele. Leiame, et selles osas on vajalik lepitusseaduse eelnõud täiendada.

EESTI ADVOKATUUR

ESTONIAN BAR ASSOCIATION

(10)

Eelnõu § 34 punktiga 4 kavandatakse muuta tsiviilkohtumenetluse seadustikku ja täiendada seda peatükiga 62¹. Kavandatava tsiviilkohtumenetluse seadustiku § 627¹ lg 1 esimese lause kavandatud sõnastus ei ole üheselt mõistetav, seega teeme ettepaneku sõnastada säte: „Avalduse lepitusseaduse § 14 lõikes 1 nimetatud lepitusmenetluse tulemusena sõlmitud kokkuleppe esitamiseks esitavad kas kõik lepingupooled või üks lepingupool, lisades avaldusele teiste lepingupoolte kirjalikud nõusolekud.“ alljärgnevalt: „Avalduse lepitusseaduse § 14 lõikes 1 nimetatud lepitusmenetluse tulemusena sõlmitud kokkuleppe täidetavaks tunnistamiseks esitavad kas kõik lepingupooled või üks lepingupool, lisades avaldusele teiste lepingupoolte kirjalikud nõusolekud.“.

Palume eeltoodud ettepanekuid arvestada lepitusseaduse eelnõu edaspidisel täiendamisel.

Lugupidamisega

Kristel Voltenberg
Kantsler